

CŽV – Okruhy ke ZZk ze speciální pedagogiky, inkluzivní didaktiky pro učitele ZŠ a SŠ

Okruh 1	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Speciální pedagogika v kontextu ICF – orientace na kvalitu života v dospělosti a participaci, jak se uplatňují principy pedagogiky a psychologie jako vědních oborů ve SpP.</p> <p>SpP: Speciální pedagogika jako vědní obor. Předmět speciální pedagogiky. Cíle a úkoly. Definice postižení dle WHO. Mezinárodní klasifikace funkčnosti, postižení a zdraví (ICF).</p>	Na vámi vybraném příkladu charakterizujte změnu pojetí v přístupech k žákům se SVP (od postižení ke speciálním vzdělávacím potřebám, medicínský model x sociální model vzdělávání)	Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví: MKF. České vydání © Národní rada osob se zdravotním postižením ČR.
<p>ID: Soudobá terminologie dle ICF – DOMÉNA. Vymezte termín doména, charakterizujte ji z hlediska tělesné funkce a struktury a z hlediska aktivity a participace.</p>	Uveděte příklad aplikace diagnostických domén ICF.	Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví: MKF. České vydání © Národní rada osob se zdravotním postižením ČR.

Okruh 2	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Intervence u žáků s TP a využití ICT. Strategie při evidenci efektivity intervence – sběr a interpretace validních dat.</p> <p>SpP: Žák s TP: speciální reeduкаční a kompenzační metody u žáků s tělesným postižením.</p>	<p>Reeduкаční a kompenzační metody u žáků s tělesným postižením a jejich využití. Na základě konkrétního příkladu prezentujte vybranou reeduкаční nebo/ i kompenzační metodu u žáka s TP.</p>	<p>Opatřilová, D. (2014). <i>Grafomotorika a psaní u žáků s tělesným postižením</i>.</p> <p>Opatřilová, D., Zámečníková, D. (2014). <i>Podpora rozvoje hybnosti osob s tělesným postižením</i>. Elportál, Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Opatřilová, D. (2018). <i>Simulační techniky</i>. https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/15730</p>
<p>ID: Využití ICT v inkluзivní pedagogice: komunikace a spolupráce prostřednictvím ICT. Prezentace. Vizualizace. Webináře. Trendy, výzvy, možnosti. Virtuální realita. Koncepty rozšířené reality. 3D tisk, modelování.</p>	<p>Popište použití speciálních pomůcek, posuďte efektivitu jejich využití ve výuce – zaměřeno na vybraného žáka se SVP. Diskutujte výhody a nevýhody využití moderních technologií ve výuce vašeho druhého aprobačního předmětu.</p>	<p>Pitnerová, P. (2016). <i>Role Rámcových vzdělávacích programů v rozvoji digitální gramotnosti u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i>. In: Media4u Magazine, Jan Chromý, 2016, roč. 13., 3/2016.</p> <p>Watkinson, A. (2013) <i>Informační a komunikační technologie pro inkluzi. Pokrok a příležitosti evropských zemí</i>. Brusel: Evropská agentura pro rozvoj speciálního vzdělávání.</p> <p>Zíkl, P., Strnadová, I. (2011). <i>Využití ICT u dětí se speciálními potřebami</i>. Praha: Grada.</p> <p>Sak, P., Mareš, J. (2007). <i>Člověk a vzdělání v informační společnosti</i>. Praha: Portál.</p>

Okruh 3	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Kontext inkluzivního vzdělávání SpP: SPU: vymezení specifických poruch učení a jejich příčin (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, dysmúzie, dyspínxie).	Na konkrétním případu žáka s vámi vybraným typem specifickými poruchami učení ilustrujte jeho obtíže ve vzdělávání.	Zelinková, O. (2009) <i>Poruchy učení</i> . Vyd. 11. Praha: Portál Bartoňová, M.(2012). <i>Specifické poruchy učení : text k distančnímu vzdělávání</i> . Brno: Paido. Pokorná, V. (2010) <i>Teorie a náprava vývojových poruch učení a chování</i> . Praha: Portál.
ID: Strategie a možnosti podpory žáků se SVP v prostředí inkluzivní školy: metody a formy práce, pomůcky a technologie.	Na vámi vybraném, příkladu specifikujte spolupráci, systém a podporu při vzdělávání žáka s SVP.	Watkinson, A. (2013) <i>Informační a komunikační technologie pro inkluzi. Pokrok a příležitosti evropských zemí</i> . Brusel: Evropská agentura pro rozvoj speciálního vzdělávání.

Okruh 4	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Školní úspěšnost/přístup ke vzdělání jako riziko vývoje PCH. Včasná intervence a podpora učení. Individuální a systémové resilienční zdroje ve školním prostředí.</p> <p>SpP: Edukace žáků v riziku poruch chování a s poruchami chování ve školách hlavního proudu vzdělávání</p> <p>Resilienční zdroje v podpoře žáků s PECh - systémová, individuální rovina.</p> <p>Problematika poruch chování spojených s konfliktem, agresí, závislostí.</p> <p>Rizikové faktory sociálního vylučování – zvýšeně rizikové skupiny, postupy prevence, intervence, provázení.</p> <p>Spolupráce školy a rodiny při podpoře dítěte v riziku, s problémy či poruchami chování.</p>	<p>Na kazuistice žáka v riziku, s problémy/poruchami chování ilustrujte diagnostická kritéria, strategie/postupy prevence, intervence, rehabilitace – s využitím zdrojů z jednoho z daných prostředí - škola, rodina, komunita, sociální prostředí.</p>	<p>Říčan, P. (1995). <i>Agresivita a šikana mezi dětmi: jak dát dětem ve škole pocit bezpečí</i>. Praha: Portál.</p> <p>Šolcová, I. (2009). <i>Vývoj resilience v dětství a dospělosti</i>. Praha: Grada.</p> <p>Vojtová, V. (2010). <i>Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti</i>. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Vojtová, V., & Červenka, K. (2012). <i>Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování: Educational needs of children at risk and with behavioural disorders</i>. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Vojtová, V. (2013). <i>Kapitoly z etopédie I (3. vyd)</i>. Brno: Masarykova univerzita.</p>
<p>ID: Rozvíjení funkční gramotnosti: rozvoj funkční gramotnosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech, role mezipředmětových a mezioborových vztahů.</p>	<p>Připravte si krátkou ukázku diferencované práce s textem s mezipředmětovým přesahem.</p>	<p>Čechová, B. H. (2009). <i>Nápady pro rozvoj hodnocení klíčových kompetencí žáků</i>. Praha: Portál.</p> <p>Černá, O. (2014). <i>Čtení není žádná nuda</i>. Praha: Portál.</p> <p>Fasnerová, M. (2018). <i>Prvopočáteční čtení a psaní</i>. Praha: Grada.</p>

Okruh 5	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Žák s NKS a náročné situace učitele v procesu vzdělávání	<p>Představte přehled organizací a institucí, na něž se mohou obracet učitelé žáků s narušením plynulosti řeči.</p>	Bendová, P. (2011). <i>Dítě s narušenou komunikační schopností ve škole</i> . Praha: Grada.
SpP: NKS: koktavost, breptavost, rinolalie, palatolalie: etiologie, symptomatologie, principy logopedické intervence, podpora žáka NKS ve vzdělávacím procesu.	<p>Popište přístupy, které lze využít k podpoře žáka s obtížemi v plynulosti projevu v běžné komunikaci i ve vzdělávacím procesu.</p> <p>Popište specifika mluvního projevu žáka s rinolalií a jmennujte odborníky, kteří se na jejich podpoře podílejí.</p>	Bočková, B. (2011). <i>Podpora žáků se specificky narušeným vývojem řeči</i> . Brno: MU. Klenková, J. (2006). <i>Logopedie</i> . Praha: Grada. Klenková, J. et al. (2013) <i>Jedinci s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením v inkluzivním prostředí škol, školských zařízení a v zařízeních sociálních služeb</i> . Brno: MU. Lechta, V. (2010). <i>Koktavost – integrativní přístup</i> . Praha: Portál.
ID: Profesní příprava, podpora při vstupu do světa práce: druhy a typy středních škol, možnosti profesního vzdělávání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupráce škol se zaměstnavateli.	<p>Na vám vybraném příkladu žáka se SVP uveďte jeho možností dalšího (profesního) vzdělávání po ukončení základní školy.</p> <p>Uvažujte o výhodách a nevýhodách běžné a speciální školy.</p>	Opatřilová, D. & Procházková, L. (2011). <i>Předprofesní a profesní příprava jedinců se zdravotním postižením</i> . Brno: Masarykova univerzita.

Okruh 6	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák se ZP a SPU</p> <p>SpP: Žák se ZP: vybrané specifické kompetence osob se zrakovým postižením: samostatný pohyb a orientace v prostoru žáků se zrakovým postižením. Provázení, úprava prostředí. Práce se speciálními pomůckami (specifika dle stupně postižení a účelu využití pomůcky).</p>	<p>Na příkladu žáka s postižením zraku prezentujte potřebné dovednosti pro využívání pomůcek v oblasti prostorové orientace a samostatného pohybu/ v oblasti přístupu k informacím.</p> <p>Jmenujte zásady provázení a úpravy prostředí pro bezpečný samostatný pohyb nevidomého/slabozrakého člověka.</p>	<p>Bubeníčková, H., Karásek, P., Pavlíček, R. (2012). <i>Kompenzační pomůcky pro uživatele se zrakovým postižením</i>. Brno: TyfloCentrum Brno.</p> <p>Jesenský, J. (2007). <i>Prolegomena systému tyflorehabilitace, metodiky tyflorehabilitačních výcvíků a přípravy rehabilitačně-edukačních pracovníků tyfopedického spektra</i>. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha.</p> <p>Růžičková, V., Kroupová, K. (2017). <i>Pohled na samostatný pohyb a prostorovou orientaci osob se zrakovým postižením</i>. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.</p> <p>Šumníková, P. (2018). <i>Možnosti prostorové orientace a samostatného pohybu osob se zrakovým postižením</i>. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta.</p>
<p>ID: Práce a zaměstnávání: práva a povinnosti, ukotvení v mezinárodních a českých dokumentech, změny v přístupech, překážky při pracovním začlenění.</p>	<p>Popište faktory, které mají vliv na pracovní začlenění osob s postižením – na straně osob s postižením, na straně zaměstnavatelů, na straně státu.</p>	<p>Procházková, L. (2014). <i>Možnosti pracovního uplatnění lidí s postižením - současné trendy v České republice a v zahraničí</i>. Brno: Masarykova univerzita. Dostupné jako e-kniha (2015) na MuniSpace: https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/804</p> <p>zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti</p>

Okruh 7	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Žák s SPU a žák nadaný a mimořádně nadaný ve škole	<p>Kriticky posuďte výhody a nevýhody vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení v inkluzivním vzdělávacím prostředí vs. speciálním školství s ohledem na přístup učitele, rodiny, spolužáků a žáka samotného.</p>	<p>Zelinková, O. (2009) <i>Poruchy učení</i>. Vyd. 11. Praha: Portál</p> <p>Bartoňová, M. (2012). <i>Specifické poruchy učení : text k distančnímu vzdělávání</i>. Brno: Paido.</p> <p>Pokorná, V. (2010) Teorie a náprava vývojových poruch učení a chování. Praha: Portál.</p>
SpP: SPU: formy vzdělávání žáků se SPU s využitím podpůrných opatření, systémový přístup ke vzdělávání žáků se SPU (učitelé, rodina, terapeut, spolužáci, žák sám; škola, reeduкаční péče, zájmová činnost).	<p>ID: Gramotnost jako terminologický komplex: vzdělávací strategie, kompetence pro 21. století (kritické myšlení, kooperace, komunikace a řešení problémů).</p>	<p>Formulujte konkrétní problém ve vybraném ročníku a vybraném předmětu a navrhněte návod (otázky) k jeho řešení. popř. předpokládané odpovědi žáků.</p> <p>Jakou zvolíte motivaci u žáků k zapojení do kooperativní práce?</p>

Okruh 8	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s MP a kompetence učitele</p> <p>SpP: Žák s MP: struktura přípravy učitele na vyučovací hodinu. Didaktické a jiné pomůcky používané při edukaci žáků s lehkým a středně těžkým mentálním postižením.</p>	<p>Vypracujte přípravu učitele na vyučovací hodinu, specifikujte didaktické a jiné pomůcky pro:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Žáka s lehkým mentálním postižením b) Žáka se středně těžkým mentálním post. 	<p>Bazalová, B. (2014). <i>Dítě s mentálním postižením a podpora jeho vývoje..</i> Praha: Portál.</p> <p>Valenta, M., Michalík, J., & Lečbych, M. (2018). <i>Mentální postižení (2., přepracované a aktualizované vydání)</i>. Praha: Grada</p>
<p>ID: Technologicko-didaktické znalosti učitele: použití speciálních pomůcek, efektivita využití ve výuce (zaměřeno na žáky s oslabeným sluchovým vnímáním, s oslabeným zrakovým vnímáním).</p>	<p>Na vybraných přípravách na výuku diskutujte o možnosti/ vhodnosti použití ICT. Ve světle vlastní praktické zkušenosti diskutujte o úskalích a přínosech ICT ve výuce. Které speciální pomůcky byste preferoval/a při výuce u žáka s oslabeným zrakovým vnímáním?</p>	<p>Pitnerová, P. (2016). <i>Role Rámcových vzdělávacích programů v rozvoji digitální gramotnosti u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i>. In: Media4u Magazine, Jan Chromý, 2016, roč. 13., 3/2016.</p> <p>Watkinson, A. (2013) <i>Informační a komunikační technologie pro inkluzi. Pokrok a příležitosti evropských zemí</i>. Brusel: Evropská agentura pro rozvoj speciálního vzdělávání.</p> <p>Zíkl, P., Strnadová, I. (2011). <i>Využití ICT u dětí se speciálními potřebami</i>. Praha: Grada.</p> <p>Sak, P., Mareš, J. (2007). <i>Člověk a vzdělání v informační společnosti</i>. Praha: Portál.</p>

Okruh 9	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák se SP, trh práce a školní úspěšnost a neúspěšnost.</p> <p>SpP: Žák se SP: využití speciálních metod a pomůcek ve vyučování – modifikace vyučovacích metod a způsoby výuky u žáků se sluchovým postižením.</p>	<p>Uveďte příklady speciálních metod a pomůcek využívaných u žáků se sluchový postižením (princip individualizace a vizualizace, pomůcky umožňující kvalitnější poslech a porozumění u žáka se sluchovým postižením).</p>	<p>Bartoňová, M., Pitnerová, P., Bočková, B., Doležalová, L., Klenová, J., Procházková, L., Přinosilová, D., Röderová, P., Vítková, M. a Vojtová, V. (2012) <i>Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na střední škole</i>. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Barvíklová, J. (2015) <i>Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sluchového postižení nebo oslabení sluchového vnímání</i>. Olomouc: UPOL.</p> <p>Daňová, M. (2008) <i>Metodika úpravy textů pro znevýhodněné čtenáře</i>. Praha: Grada.</p> <p>Jungwirthová, I. (2015) <i>Dítě se sluchovým postižením v MŠ a ZŠ</i>. Vydání první. Praha: Portál.</p>
<p>ID: Možnosti pracovního uplatnění osob s postižením: trh práce, požadavky trhu práce versus možnosti a potenciál osob s postižením, pracovní prostředí a podmínky, bariéry.</p>	<p>Na vám vybraném příkladu člověka s postižením uvedte, v čem spočívá jeho potenciál pro jeho pracovní uplatnění.</p> <p>Zamyslete se nad tím, jak by bylo možné pro něj v případě potřeby upravit pracovní prostředí a podmínky.</p>	<p>Procházková, L. (2014). <i>Možnosti pracovního uplatnění lidí s postižením - současné trendy v České republice a v zahraničí</i>. Brno: Masarykova univerzita. Dostupné jako e-kniha (2015) na MuniSpace: https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/804</p>

Okruh 10	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s NKS a jeho vzdělávání, výchova, kritická a senzitivní období ve vývoji</p> <p>SpP: Dyslalie, vývojová dysfázie, mutismus: etiologie, symptomatologie, principy logopedické intervence, podpora žáka NKS ve vzdělávacím procesu.</p>	<p>Představte materiál, který lze využít v rámci fixace a automatizace hlásek.</p> <p>Specifikujte projevy dyslalie v mluveném projevu a jejich roli při osvojování čtení a psaní; uveďte, jak můžeme žáka s těmito obtížemi podpořit. Charakterizujte symptomatologii vývojové dysfázie a popište, jak se může promítnout ve vzdělávacím procesu – v práci s informacemi; navrhněte postupy podpory žáka s vývojovou dysfázii ve vzdělávacím procesu.</p> <p>Specifikujte přístupy, které jsou vhodné pro komunikaci s žákem s mutismem.</p>	<p>Bendová, P. (2011). <i>Dítě s narušenou komunikační schopností ve škole</i>. Praha: Grada.</p> <p>Bočková, B. (2011). <i>Podpora žáků se specificky narušeným vývojem řeči</i>. Brno: MU.</p> <p>Hartmann, B., Lange, M. <i>Mutismus v dětství, mládí a dospělosti: Rádce pro rodinné příslušníky, postižené, terapeuty a pedagogy</i>. 1. vydání. Praha: Triton, 2008.</p> <p>Klenková, J. (2006). <i>Logopédie</i>. Praha: Grada.</p> <p>Klenková, J. et al. (2013) <i>Jedinci s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením v inkluzivním prostředí škol, školských zařízení a v zařízeních sociálních služeb</i>. Brno: MU.</p> <p>Krahulcová, B. (2007). <i>Dyslalie/patlavost</i>. Praha: Beáta Krahulcová – Beakra.</p>
<p>ID: Svět práce ve vzdělávacích programech: časová dotace, pojetí, tematické okruhy.</p>	<p>Uveďte, v čem se liší cíle a zaměření vzdělávací oblasti Člověk a svět práce u žáků s mentálním či těžkým postižením.</p>	<p>RVP pro ZŠ RVP ZŠS</p>

Okruh 11	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Problematika žáka s PAS a plánování výuky.</p> <p>SpP: Žák s PAS: charakteristika PAS, diagnostika, pedagogická podpora, další intervence, způsoby práce ve škole, didaktické a jiné pomůcky.</p>	<p>Kazuistika žáka s PAS: způsob zařazení, podpůrná opatření, podmínky, upravený učební materiál a pomůcky, práce s třídním a školním kolektivem, připravenost pedagogů.</p>	<p>Bazalová, B. (2017). <i>Autismus v edukační praxi</i>. Praha: Portál.</p> <p>Thorová, K. (2016). <i>Poruchy autistického spektra</i>. Rozšířené a přepracované vydání. Praha: Portál.</p>
<p>ID: Technologicko-didaktické znalosti učitele: použití speciálních pomůcek, efektivita využití ve výuce (zaměřeno na žáky s SPU, s oslabením kognitivních funkcí).</p>	<p>Jaké jsou vaše silné a slabé digitální kompetence? Diskutujte výhody a nevýhody využití ICT v práci speciálního pedagoga ve ŠPP.</p>	<p>Pitnerová, P. (2016). <i>Role Rámcových vzdělávacích programů v rozvoji digitální gramotnosti u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i>. In: Media4u Magazine, Jan Chromý, 2016, roč. 13., 3/2016.</p> <p>Watkinson, A. (2013) <i>Informační a komunikační technologie pro inkluzi. Pokrok a příležitosti evropských zemí</i>. Brusel: Evropská agentura pro rozvoj speciálního vzdělávání.</p> <p>Zikl, P., Strnadová, I. (2011). <i>Využití ICT u dětí se speciálními potřebami</i>. Praha: Grada.</p> <p>Sak, P., Mareš, J. (2007). <i>Člověk a vzdělání v informační společnosti</i>. Praha: Portál.</p>

Okruh 12	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Problematika žáka s MP a plánování výuky</p> <p>SpP: Žák s MP: specifika osobnosti žáka s lehkým mentálním postižením, psychický a somatický vývoj v období mladšího, staršího školního věku a adolescence.</p>	<p>Kazuistika žáka s LMP v inkluzi: způsob zařazení, podpůrná opatření, podmínky, upravený učební materiál a pomůcky, práce s třídním a školním kolektivem, připravenost pedagogů.</p>	<p>Bazalová, B. (2014). <i>Dítě s mentálním postižením a podpora jeho vývoje..</i> Praha: Portál.</p> <p>Valenta, M., Michalík, J., & Lečbych, M. (2018). <i>Mentální postižení</i> (2., přepracované a aktualizované vydání). Praha: Grada</p>
<p>ID: Matematika: cíle výuky, edukační procesy, metody a formy práce u žáka s LMP.</p>	<p>Analyzujte konkrétní problém žáka s SPU v matematice a navrhněte systém reeduкаčních cvičení.</p> <p>Uveďte příklad vhodné aplikace ICT do různých organizačních forem, vyučovacích metod a prostředků výuky v heterogenní třídě, to vše s ohledem na rizika i potřeby cílových skupin.</p>	<p>Blažková, R. (2017). <i>Didaktika matematiky se zaměřením na specifické poruchy učení.</i> Brno. MU.</p> <p>Blažková, R., Matoušková, K., Vaňurová M. (2002). <i>Kapitoly z didaktiky matematiky (slovní úlohy, projekty).</i> Brno: MU.</p> <p>Blažková, R., Matoušková, K., Vaňurová M. (2007). <i>Poruchy učení v matematice a možnosti jejich nápravy.</i> Brno: Paido.</p> <p>Hejný, M., Kuřina, F. (2001). <i>Dítě, škola a matematika: konstruktivistické přístupy k vyučování.</i> Praha: Portál.</p>

Okruh 13	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s NKS a školní třída jako sociální skupina a její řízení</p> <p>SpP: NKS: Alternativní a augmentativní komunikace: vymezení, členění, charakteristika, využití prvků AAK ve vzdělávacím procesu.</p>	<p>Uveďte, jaké prvky AAK můžeme využít při vizualizaci informací ve vzdělávacím procesu – specifikujte skupinu žáků, pro které bude tento přístup benefitem.</p>	<p>Bendová, P. (2011). <i>Dítě s narušenou komunikační schopností ve škole</i>. Praha: Grada.</p> <p>Bočková, B. (2011). <i>Podpora žáků se specificky narušeným vývojem řeči</i>. Brno: MU.</p> <p>Klenková, J. (2006). <i>Logopedie</i>. Praha: Grada.</p> <p>Klenková, J. et al. (2013) <i>Jedinci s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením v inkluzivním prostředí škol, školských zařízení a v zařízeních sociálních služeb</i>. Brno: MU.</p>
<p>ID: Využití ICT v inkluzivní pedagogice: role, výhody a meze využití ICT v edukačním procesu se zaměřením na podporu komunikace.</p>	<p>Popište použití speciálních pomůcek, posudte efektivitu jejich využití ve výuce (zaměřeno na vybraného žáka s SPU, s oslabením kognitivních funkcí, s oslabeným sluchovým vnímáním, s oslabeným zrakovým vnímáním).</p> <p>Diskutujte výhody a nevýhody využití moderních technologií ve výuce vašeho druhého aprobačního předmětu.</p>	<p>Pitnerová, P. (2016). <i>Role Rámcových vzdělávacích programů v rozvoji digitální gramotnosti u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i>. In: Media4u Magazine, Jan Chromý, 2016, roč. 13., 3/2016.</p> <p>Watkinson, A. (2013) <i>Informační a komunikační technologie pro inkluzi. Pokrok a příležitosti evropských zemí</i>. Brusel: Evropská agentura pro rozvoj speciálního vzdělávání.</p> <p>Zikl, P., Strnadová, I. (2011). <i>Využití ICT u dětí se speciálními potřebami</i>. Praha: Grada.</p> <p>Sak, P., Mareš, J. (2007). <i>Člověk a vzdělání v informační společnosti</i>. Praha: Portál.</p>

Okruh 14	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák se ZP a okruh problému diagnostiky</p> <p>SpP: Žák se ZP: psychické procesy u žáků se zrakovým postižením (vliv postižení zraku na vnímání, paměť, myšlení a pozornost) a možná intervence. Podpora rozvoje smyslového vnímání.</p>	<p>Na konkrétním příkladu žáka uveďte specifický vliv raně získaného či vrozeného těžkého postižení zraku na psychické procesy. Uveďte, prosím, jak můžeme vliv těžkého vrozeného či raně získaného zrakového postižení eliminovat v rámci intervence, podpořit zrakové vnímání a další oblasti vývoje dítěte.</p>	<p>Baslerová, P. (2012). <i>Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb - část II.</i> Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta.</p> <p>Kochová, K. Schaeferová, M. (2015). <i>Dítě s postižením zraku: rozvíjení základních dovedností od raného po školní věk.</i> Vyd. 1. Praha: Portál.</p> <p>Moleman Y., et al. (2015). <i>Rosteme hrou: vývoj a podpora hry dětí se zrakovým postižením.</i> Praha: Raná péče EDA.</p> <p>Opatřilová, D., Nováková, Z. (2012). <i>Raná podpora a intervence u dětí se zdravotním postižením.</i> 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Vágnerová, M. (1995). <i>Oftalmopsychologie dětského věku.</i> Praha: Karolinum.</p>
<p>ID: Diagnostika a hodnocení čtenářských dovedností: diagnostické postupy, přístupy hodnocení.</p>	<p>Uveděte příklad diagnostického postupu a hodnocení čtenářských dovedností Zamyslete se nad příkladem zapojení percepce při rozvoji čtenářských dovedností.</p>	<p>Doležalová, J. (2005). <i>Funkční gramotnost – proměny a faktory gramotnosti ve vztazích a souvislostech.</i> Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta, Gaudeamus.</p> <p>Mertin, V., Krejčová, L. (2016). <i>Metody a postupy poznávání žáka. Pedagogická diagnostika.</i> Praha: Wolters Kluwer ČR.</p> <p>Petty, G. (2013). <i>Moderní vyučování.</i> Praha: Portál.</p>

Okruh 15	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s SPU a procesy učení</p> <p>SpP: SPU: principy reeduкаce SPU v základní škole, reeduкаní metody zaměřené na dyslexii, dysgrafiю, dysortografiю, dyskalkulii, dyspraxii. Využití reeduкаních postupů v pedagoogické praxi středních škol.</p>	<p>Na konkrétním příkladu žáka s vámi vybraným typem specifických poruch učení ilustrujte využití vhodných reeduкаních postupů a jejich integraci do výuky.</p>	<p>Jucovičová, D. & Žáčková, A. (2008). <i>Reeduкаce specifických poruch učení u dětí</i>. Praha: Portál.</p> <p>Blažková, R. (2009) <i>Dyskalkulie a další specifické poruchy učení v matematice</i>. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Michalová, Z. (2001). <i>Specifické poruchy učení na druhém stupni ZŠ a na školách středních: materiál určený učitelům a rodičům dětí s dyslexií, dysgrafií, dysortografií</i>. Havlíčkův Brod: Tobiáš.</p> <p>Sindelarová, B. (2016). <i>Předcházíme poruchám učení</i>. Praha: Portál.</p> <p>Pokorná, V. (2010). <i>Vývojové poruchy učení v dětství a dospělosti</i>. Praha: Portál.</p>
<p>ID: Příčiny, projevy a důsledky funkční negramotnosti, intervence: funkční negramotnost z hlediska příčin, projevů a důsledků.</p>	<p>Popište podporu žáka ze socioekonomicky a kulturně odlišného prostředí v rámci rozvoje funkční gramotnosti.</p> <p>Jakou roli mají ilustrace v knize?</p>	<p>Doležalová, J. (2005). <i>Funkční gramotnost – proměny a faktory gramotnosti ve vztazích a souvislostech</i>. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta, Gaudeamus.</p> <p>Petty, G. (2013). <i>Moderní vyučování</i>. Praha: Portál</p> <p>Rabušicová, M., Rabušic, L. (2003). <i>Kulturní klima v rodině a funkční gramotnost dítěte</i>. In Modernizace a česká rodina. Brno: Barrister & Principal.</p>

Okruh 16	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s PCH, učení a vybrané výukové metody</p> <p>SpP: Edukace žáků v riziku poruch chování a s poruchami chování ve školách hlavního proudu vzdělávání</p> <p>Komunikace speciálního pedagoga v roli poradce se zaměřením na chování.</p> <p>Vedení případu a záznamu intervenční práce.</p> <p>Spolupráce s dalšími odborníky a institucemi (SVP, OSPOD, soud, atd.), problematika provázení.</p>	<p>Na základě kazuistiky žáka ilustrujte záznam poradenského rozhovoru, poradenství rodičům, práce s rodinou - typy poradenských témat a otázek.</p> <p>Na základě kazuistiky žáka formulujte možnosti, důvody a cíle spolupráce s externími odborníky a institucemi.</p>	<p>Vojtová, V. (2010). <i>Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti</i>. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Vojtová, V., & Červenka, K. (2012). <i>Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování: Educational needs of children at risk and with behavioural disorders</i>. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Vojtová, V. (2013). <i>Kapitoly z etopedie I</i> (3. vyd.). Brno: Masarykova univerzita.</p>
<p>ID: Matematika: organizace vyučovacího procesu, diagnostika, hodnocení a klasifikace.</p>	<p>Uveďte konkrétní problém žáka s SPU v matematice (diagnostika)</p> <p>Na pomůckách do výuky a výukových materiálech ukažte princip diferencované výuky v matematice ve vámi vybraném ročníku.</p>	<p>Blažková, R. (2017). <i>Didaktika matematiky se zaměřením na specifické poruchy učení</i>. Brno: MU.</p> <p>Blažková, R., Matoušková, K., Vaňurová M. (2002). <i>Kapitoly z didaktiky matematiky (slovní úlohy, projekty)</i>. Brno: MU.</p> <p>Blažková, R., Matoušková, K., Vaňurová M. (2007). <i>Poruchy učení v matematice a možnosti jejich nápravy</i>. Brno: Paido.</p> <p>Hejný, M., Kuřina, F. (2001). <i>Dítě, škola a matematika: konstruktivistické přístupy k vyučování</i>. Praha: Portál.</p>

Okruh 17	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Žák s TP, alternativní vzdělávací programy a školní prostředí SpP: Žák s TP: podpora žáků s progresivním nervosvalovým onemocněním a onkologickým onemocněním	Charakterizujte specifika podpory žáka s progresivním nervosvalovým onemocněním v prostředí základní školy. Popište možnou podporu žáka ve vzdělávání s onkologickým onemocněním.	Vítková, M. (2006). <i>Somatopedické aspekty</i> . Brno: Paido. Vítková, M. (2019), <i>Somatopedie. Distanční studijní text</i> . Opava: Slezská univerzita.
ID: Inovativní a alternativní pedagogické programy: kooperativní a zkušenostní učení.	Uveďte příklad kooperativního učení na vám vybrané skupině žáků a vybraném ročníku ZŠ. Zamyslete se nad významem zkušenostního učení.	Černý, M. (2017). <i>Informační a učící se společnost</i> . Brno: Paido. Sak, P., Mareš, J. (2007). <i>Člověk a vzdělání v informační společnosti</i> . Praha: Portál.

Okruh 18	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Žák s TP a hodnoty a postoje ve vzdělávání SpP: Žák s TP: podpora žáků s chronickým onemocněním (cystická fibróza, EPI, diabetes mellitus)	Popište možnou podporu žáka ve vzdělávání s vybraným chronickým onemocněním (specifika ve vzdělávání).	Fialová, I., Opatřilová, D., Procházková, L. (2012). <i>Somatopedie. Texty k distančnímu vzdělávání</i> . Brno: Paido. Opatřilová, D. (2018). <i>Speciálněpedagogická diagnostika somatopedická</i> . https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/1604
ID: Čtení jako elementární dovednost, roviny čtenářské gramotnosti: čtení jako elementární dovednost, faktory rozvoje čtenářské pregramotnosti.	Charakterizujte možné negativní signály čtenářské pregramotnosti v předškolním věku. Na příkladu aplikujte nácvik čtení u žáka v 1. ročníku ZŠ.	Doležalová, J. (2005). <i>Funkční gramotnost – proměny a faktory gramotnosti ve vztazích a souvislostech</i> . Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta, Gaudeamus. Fabiánková, B., Havel, J., Novotná, M. (1999). <i>Výuka čtení a psaní na 1. stupni základní školy</i> . Brno. Havel, J., Najvarová, V. (2011). <i>Rozvíjení gramotnosti ve výuce na 1. stupni ZŠ</i> . Brno: MU. Mertin, V., Krejčová, L. (2016). <i>Metody a postupy poznávání žáka. Pedagogická diagnostika</i> . Praha: Wolters Kluwer ČR.

Okruh 19	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Žák se SVP, socializace, rodina a škola SpP: Žák se SVP: intervence v oblasti spolupráce rodiny, školy a poradenských pracovišť.	Vymezte role jednotlivých poradenských pracovišť a poradenských zařízení a role rodičů. Aplikujte na konkrétním příkladu	Aktuální legislativa.
ID: Čtení jako elementární dovednost, roviny čtenářské gramotnosti: metody prvopočátečního psaní a čtení.	Na vámi vybraném příkladu popište metodu při nácviku čtení a podpoře funkční gramotnosti u žáka s oslabeným sluchovým vnímáním. Které z metod preferujete při nácviku psaní a proč?	Doležalová, J. (2005). <i>Funkční gramotnost – proměny a faktory gramotnosti ve vztazích a souvislostech</i> . Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta, Gaudeamus. Fabiánková, B., Havel, J., Novotná, M. (1999). <i>Výuka čtení a psaní na 1. stupni základní školy</i> . Brno. Havel, J., Najvarová, V. (2011). <i>Rozvíjení gramotnosti ve výuce na 1. stupni ZŠ</i> . Brno: MU. Mertin, V., Krejčová, L. (2016). <i>Metody a postupy poznávání žáka. Pedagogická diagnostika</i> . Praha: Wolters Kluwer ČR.

Okruh 20	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s PCH a kázeň a svoboda ve výchově</p> <p>SpP: Edukace žáků v riziku poruch chování a s poruchami chování ve školách hlavního proudu vzdělávání</p> <p>Resilienční zdroje v podpoře žáků s PECh - systémová, individuální rovina.</p> <p>Problematika poruch chování spojených s konfliktem, agresí, závislostí.</p> <p>Rizikové faktory sociálního vyloučování – zvýšeně rizikové skupiny, postupy prevence, intervence, provázení.</p> <p>Spolupráce školy a rodiny při podpoře dítěte v riziku, s problémy či poruchami chování.</p>	<p>Na kazuistice žáka v riziku, s problémy či poruchami chování ilustrujte diagnostická kritéria, strategie/postupy prevence, intervence, rehabilitace – s využitím zdrojů z jednoho z daných prostředí - škola, rodina, komunita, sociální prostředí.</p>	<p>Říčan, P. (1995). <i>Agresivita a šikana mezi dětmi: jak dát dětem ve škole pocit bezpečí</i>. Praha: Portál.</p> <p>Šolcová, I. (2009). <i>Vývoj resilience v dětství a dospělosti</i>. Praha: Grada.</p> <p>Vojtová, V. (2010). <i>Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti</i>. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Vojtová, V., & Červenka, K. (2012). <i>Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování: Educational needs of children at risk and with behavioural disorders</i>. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Vojtová, V. (2013). <i>Kapitoly z etopedie I</i> (3. vyd). Brno: Masarykova univerzita.</p>
<p>ID: Strategie a možnosti podpory žáků se SVP v prostředí inkluzivní školy: metody a formy práce, pomůcky a technologie.</p>	<p>Na vámi vybraném příkladu specifikujte spolupráci, systém a podporu při vzdělávání žáka s SVP.</p>	<p>Zilcher, L., Svoboda, Z. (2019). <i>Inkluzivní vzdělávání</i>. Praha: Grada.</p> <p>Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání (https://www.european-agency.org/resources/publications)</p>

Okruh 21	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Žák s NKS, výchovná prostředí a vlivy sociálního vnímání aktérů SpP: NKS: vymezení pojmu komunikace, narušená komunikační schopnost, orientační analýza narušené komunikační schopnosti, klíčové kategorie ve vzdělávacím procesu.	<p>Na příkladu žáka a jeho projevů v jednotlivých jazykových rovinách přiblížte současné chápání termínu narušená komunikační schopnost.</p> <p>Popište, jaké postupy a materiály můžete využít k orientační analýze komunikační schopnosti žáka v rámci vzdělávacího procesu.</p>	<p>Bendová, P. (2011). <i>Dítě s narušenou komunikační schopností ve škole</i>. Praha: Grada.</p> <p>De Vito, J. (2001). <i>Základy mezilidské komunikace</i>. Praha: Grada.</p> <p>Klenková, J. (2006). <i>Logopedie</i>. Praha: Grada.</p>
ID: Čtení jako elementární dovednost, roviny čtenářské gramotnosti: psychologické základy vyučování čtení a psaní.	<p>Zamyslete se nad podněty vnějšího prostředí, které mohou působit na čtenářské dovednosti u žáka s lehkým mentálním postižením.</p> <p>Diskutujte nad strategiemi podpory při nácviku psaní u žáka s mozkovou obrnou</p>	<p>Doležalová, J. (2005). <i>Funkční gramotnost – proměny a faktory gramotnosti ve vztazích a souvislostech</i>. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta, Gaudeamus.</p> <p>Mertin, V., Krejčová, L. (2016). <i>Metody a postupy poznávání žáka. Pedagogická diagnostika</i>. Praha: Wolters Kluwer ČR.</p>

Okruh 22	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Žák se SP, pedagogická a výuková komunikace a její psychologický kontext <p>SpP: Žák se SP: mentální procesy u žáků se sluchovým postižením (poruchy vnímání, paměti, myšlení a pozornosti) a možná intervence. Specifika osobnosti žáka se sluchovým postižením, psychický a somatický vývoj v období mladšího, staršího školního věku a adolescence.</p>	<p>Na konkrétní případové studii žáka se sluchovým postižením uveděte specifika, která se u něj v důsledku sluchové postižení vyskytují. Jakým způsobem se zohledňujete ve výuce vývojová specifika žáků.</p>	<p>LEONHARDT, Annette (2001) <i>Úvod do pedagogiky sluchovo postihnutých</i>. Bratislava: Sapientia</p> <p>POTMĚŠIL, Miloň a kolektiv (2012) <i>Diagnostické domény pro žáky se sluchovým postižením. Katalog míry posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb. II. část</i>. Olomouc: UP.</p> <p>SEDIVÁ, Zofia (2006) <i>Psychologie sluchově postižených ve školní praxi</i>. Praha: Septima.</p> <p>VÁGNEROVÁ, Marie (2004) <i>Psychopatologie pro pomáhající profese</i>. Praha: Portál.</p>
ID: Čtenářské dovednosti a strategie: moderní komunikační technologie.	<p>Uveďte příklad využití moderních technologií při nácviku čtení u žáka se sluchovým postižením. Které z moderních komunikačních technologií preferujete při výuce a proč?</p>	<p>Havel, J., Najvarová, V. (2011). <i>Rozvíjení gramotnosti ve výuce na 1. stupni ZŠ</i>. Brno: MU.</p> <p>Mertin, V., Krejčová, L. (2016). <i>Metody a postupy poznávání žáka. Pedagogická diagnostika</i>. Praha: Wolters Kluwer ČR.</p>

Okruh 23	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák se SP, otázky a zpětná vazba učitele ve výukové komunikaci</p> <p>SpP: Žák se SP: komunikace u žáků se sluchovým postižením, vizualizace mluvené češtiny, recepce psané formy českého jazyka, čtenářská gramotnost, vizuálně – motorické komunikační systémy.</p>	<p>Uveďte průběh komunikace mezi pedagogy a žáky se sluchovým postižením během vyučování a popište jaké komunikační systémy osob se sluchovým postižením lze využívat při výuce.</p> <p>Popište zásady správné komunikace ve třídě inkluzivní základní či střední školy, kde je vzděláván žák se sluchovým postižením.</p>	<p>Daňová, M. (2008) <i>Metodika úpravy textů pro znevýhodněné čtenáře</i>. Praha: Grada.</p> <p>Komorná, M. (2008) <i>Psaná čeština českých neslyšících – čeština jako cizí jazyk</i>. Praha : Česká komora tlumočníků znakového jazyka.</p> <p>Krahulcová, B. (2014) <i>Komunikační systémy sluchově postižených</i>. Praha: Beakra.</p> <p>Slánská Bímová, P., Okrouhlíková, L. (2008). <i>Rysy přirozených jazyků. Český znakový jazyk jako přirozený jazyk. Lexikografie. Slovníky českého znakového jazyka</i>. Praha: Česká komora tlumočníků znakového jazyka.</p> <p>Souralová, E. (2002) <i>Čtení neslyšících</i>. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého.</p>
<p>ID: Předprofesní poradenství, profesní příprava, podpora při vstupu do světa práce: cíle předprofesní přípravy, poradenství k volbě profese, IPS při ÚP, poradenští pracovníci.</p>	<p>Popište, jak postupovat u žáka ZŠ při volbě jeho budoucího povolání a vhodné navazující školy (zaměřeno na vámi vybraného žáka se SVP).</p>	<p>Opatřilová, D. & Procházková, L. (2011). <i>Předprofesní a profesní příprava jedinců se zdravotním postižením</i>. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Šikulová, R., Mrázová, E. a Wedlichová, I. (2007). <i>Pomáháme žákům s výběrem vzdělávací a profesní dráhy: metodická příručka pro učitele základních škol</i>. Most: Hněvín.</p>

Okruh 24	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s PCH a Kvalita školy a vztahy v ní</p> <p>SpP: Edukace žáků v riziku poruch chování a s poruchami chování ve školách hlavního proudu vzdělávání</p> <p>Komunikace speciálního pedagoga v roli poradce se zaměřením na chování.</p> <p>Vedení případu a záznamu intervenční práce.</p> <p>Spolupráce s dalšími odborníky a institucemi (SVP, OSPOD, soud, atd.), problematika provázení.</p>	<p>Na základě kazuistiky žáka ilustrujte záznam poradenského rozhovoru, poradenství rodičům, práce s rodinou - typy poradenských témat a otázek.</p> <p>Na základě kazuistiky žáka formulujte možnosti, důvody a cíle spolupráce s externími odborníky a institucemi.</p>	<p>Vojtová, V. (2010). <i>Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti</i>. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Vojtová, V., & Červenka, K. (2012). <i>Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování: Educational needs of children at risk and with behavioural disorders</i>. Brno: Masarykova univerzita.</p> <p>Vojtová, V. (2013). <i>Kapitoly z etopedie I</i> (3. vyd.). Brno: Masarykova univerzita.</p>
<p>ID: Strategie a možnosti podpory žáků se SVP v prostředí inkluzivní školy: metody a formy práce, pomůcky a technologie.</p>	<p>Na vámi vybraném příkladu specifikujte spolupráci, systém a podporu při vzdělávání žáka s SVP.</p>	<p>Zilcher, L., Svoboda, Z. (2019). <i>Inkluzivní vzdělávání</i>. Praha: Grada.</p> <p>Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání (https://www.european-agency.org/resources/publications)</p>